

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

29.3.2007

EP-PE_TC1-COD(2004)0251

***I

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 29. märtsil 2007. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ vahenduse teatavate aspektide kohta tsiviil- ja kaubandusajades (EP-PE_TC1-COD(2004)0251)

PE 387.035

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud esimesel lugemisel 29. märtsil 2007. aastal

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/.../EÜ vahenduse teatavate aspektide kohta tsiviil- ja kaubandusajades

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 61 punkti c ja artikli 67 lõiget 5,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras²

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus on seadnud eesmärgiks säilitada ning arendada vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajanevat *ala*, kus on tagatud isikute vaba liikumine. Sellise ala loomiseks peab ühendus muu hulgas tsiviilasjades tehtava õiguslase koostöö valdkonnas vastu võtma siseturu nõuetekohaseks toimimiseks vajalikud meetmed.
- (2) ***Õiguskaitse kättesaadavus on oluline põhimõte ning õiguskaitse kättesaadavuse parandamiseks nõuti*** 15. ja 16. oktoobril 1999 Tampere toimunud Euroopa Ülemkogu ***kohtumisel liikmesriikidelt*** alternatiivsete kohtuväliste menetluste ***loomist***.
- (3) Nõukogu poolt 2000. aastal tehtud kokkuvõtvates järeldustes alternatiivsete vaidluslahendusmeetodite kohta tsiviil- ja kaubandusajades tõdeti, et põhimõtteliste eeskirjade kehtestamine antud valdkonnas on oluline samm kohtuväliste vaidluslahendusmenetluste kasutuselevõtmisel tsiviil- ja kaubandusajades, et nõnda õiguskaitse kättesaadavust lihtsustada ja parandada.

---

¹ ELT C 286, 17.11.2005, lk 1.

² Euroopa Parlamendi 29. märtsi 2007. aasta seisukoht.

- (4) 2002. aastal esitles Euroopa Komisjon rohelist raamatut, milles käsitleti Euroopas kasutusel olevaid alternatiivseid vaidluste lahendamise meetodeid ja algatati liikmesriikide ja huvitatud osapooltega laiaulatuslikud konsultatsioonid võimalike vahenduse kasutamist edendavate meetmete osas.
- (5) Õiguskaitse kättesaadavuse parandamine on osa vabadusel, turvalisusel ja õiglusel põhineva ala loomisega seotud Euroopa Liidu poliitikast ning peaks hõlmama nii kohtulike kui kohtuväliste vaidluste lahendamise meetodite kättesaadavust. Käesolev direktiiv peaks kaasa aitama siseturu korralikule toimimisele, eriti mis puudutab vahendusteenuste osutamist ja kasutamist.
- (6) *Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka tarbijavaidluste vahenduse suhtes. Seetõttu tuleks arvestada tarbijavaidluste vahenduse eripäradega. Eelkõige peaks direktiiv hõlmama põhimõtteid, mis on sätestatud komisjoni 4. aprilli 2001. aasta soovitusel 2001/310/EÜ tarbijavaidluste konsensuslikul lahendamisel osalevaid kohtuväliseid asutusi käsitlevate põhimõtete kohta¹.*
- (7) Vahendust võib kasutada kui kulusäästlikku ja kiiret kohtuvälist vaidluste lahendamise viisi tsiviil- ja kaubandusasjades, kohandades menetlust vastavalt osapoolte vajadustele. Vahenduse *tulemusena* saavutatud kokkuleppeid järgitakse suurema tõenäosusega vabatahtlikult ja nad aitavad tõenäolisemalt säilitada heatahtlikku ja püsivat suhet osapoolte vahel. Nimetatud kasu on suurem just olukordades, milles ilmnevad piiriülesed asjaolud.
- (8) Seetõttu on vajalikud just tsiviilmenetluse põhiaspekte käsitlevad raamõigusaktid, et edendada vahenduse kasutamist edaspidi ja tagada see, et vahenduse valinud osapooled saaksid tugineda etteaimatavale seadusandlikule raamistikule.

---

¹ EÜT L 109, 19.4.2001, lk 56.

- (9) *Liikmesriike julgustatakse kohaldama käesoleva direktiivi sätteid ka riigisiseste kohtuvaidluste suhtes, et hõlbustada eelkõige siseturu häireteta toimimist. Asjaolu, et direktiivi sätteid on sõnastatud nii, et nad piirduvad ainult piiriülese tähendusega juhtumitega, ei tohiks avaldada piiravat mõju siseriiklikele eeskirjadele, mis näevad ette vahenduse tulemusena sõlmitud kokkulepete täitmisele pööramise, vahenduse konfidentsiaalsuse või vahenduse mõju aegumis- ja muudele tähtaegadele ka käesoleva direktiiviga mitte hõlmatud juhtudel.*
- (10) Käesolev direktiiv peaks hõlmama menetlusi, kus *piiriülese* vaidluse kaht või enamat osapoolt abistab heatahtliku kokkuleppe saavutamisel vahendaja, kuid välja jätma *sellised menetlused nagu lepingueelsed läbirääkimised või* menetlused nagu vahekohtumenetlus, *kohtulikud lepitusmenetlused* ombudsmani kasutamine, tarbijakaebuste lahendamise menetlus, ekspertide otsused või menetlused, kus mõni asutus annab vaidluse lahenduse kohta ametliku soovitusel, mis võib olla õiguslikult siduv või mitte. *Hõlmatud peaksid olema ka juhud, kui kohus suunab osapooled vahenduse juurde või vahenduse kasutamise sätestavad siseriiklikud õigusaktid, kuigi püsima jääb põhimõte, et vahendus on vabatahtlik ning siseriiklikud õigusaktid, mille alusel on vahendusmenetluse kasutamine kohustuslik või mille alusel kohaldatakse selle puhul teatud stiimuleid või sanktsioone, ei peaks võtma osapooltelt õigust kohtusüsteemi poole pöörduda. Lisaks peaks käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluma ka vahendus kohtuniku poolt, kes ei vastuta ühegi vaidlusaluse küsimusega seotud kohtumenetluse eest. Sellest hoolimata ei peaks käesolev direktiiv hõlmama kohtu või kohtuniku püüdeid vaidluse lahendamiseks vaidlust käsitleva kohtumenetluse käigus ega juhtumeid, kui kohus või kohtunik küsib abi või nõu pädevalt isikult.*

- (11) *Arvestades konfidentsiaalsuse tähtsust vahendusel, on vajalik tsiviilmenetluse eeskirjade minimaalne vastavus selles osas, mis puudutab vahenduse konfidentsiaalsuse kaitsmist mis tahes järgnevate tsiviil- või kaubandusõiguslike menetluste, kohtumenetluste või vahekohtumenetluste käigus. Hõlmatud peaks olema ka kohtu võimalus juhtida osapoolte tähelepanu vahendusmenetlusele, säilitades samal ajal põhimõtte, et vahenduse kasutamine on vabatahtlik. Vajalik on sätestada ka tsiviilmenetluse eeskirjade minimaalne vastavus seoses vahenduse mõjuga aegumis- ja muudele tähtaegadele.*
- (12) *Vahendust ei tohiks pidada kohtumenetluste kehvemaks alternatiiviks vaid seetõttu, et vahenduse tulemusena saavutatud kokkuleppe jõustumine sõltub osapoolte heast tahtest. Seepärast on vaja tagada, et vahenduse tulemusena saavutatud kirjaliku kokkuleppe osapooled võivad taotleda selle sisu täitmisele pööramist, kuivõrd sellise sisu täitmisele pööramine on võimalik vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus taotlus täitmisele pööramiseks esitatakse. Sellise kokkuleppe sisu võib täitmisele pöörata kohtuotsuse või resolutsiooniga või kohtu või mõne muu pädeva asutuse ametliku dokumendiga vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus taotlus esitatakse.*
- (13) *Liikmesriigis täitmisele pööratud vahenduse tulemusena saavutatud kokkuleppe sisu tunnustatakse ja kuulutatakse täitmisele pööratavaks teistes liikmesriikides vastavalt kohaldatavale ühenduse või siseriiklikule õigusele, näiteks vastavalt nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades¹ või nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrusele (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega².*

---

¹ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

² ELT L 338, 23.12.2003, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 2116/2004 (ELT L 367, 14.12.2004, lk 1).

- (14) *Ehkki käesolev direktiiv hõlmab vahendust perekonnaasjades, kohaldatakse seda üksnes õiguste suhtes, mida näeb osapooltele ette selle liikmesriigi õigus, kus vahendusmenetlus toimub. Kui perekonnaasjades vahenduse tulemusena saavutatud kokkuleppe sisu ei ole täitmisele pööratav selles liikmesriigis, kus see sõlmiti ja kus täitmisele pööramist taotletakse, ei võimalda käesolev direktiiv osapooltel selle liikmesriigi seadusest kõrvale hoida ja kokkulepet teises liikmesriigis täitmisele pöörata lasta, kuna määruses (EÜ) nr 2201/2003 sätestatakse konkreetselt, et sellise kokkuleppe peab täitmisele pöörama liikmesriigis, kus see sõlmiti.*
- (15) Tagamaks liikmesriikidevahelist usaldust konfidentsiaalsuse, aegumistähtaegade peatamise ning *vahenduse tulemusena saavutatud* kokkulepete jõustumise osas, tuleb vahendusteenuste osutamisele ja vahendajate väljaõppele kehtestada tõhusad kvaliteedikontrollimehhanismid.
- (16) *Liikmesriigid ise peaksid kindlaks määrama nimetatud mehhanismid ja meetmed ja nende hulka võib kuuluda turumajanduslike lahenduste kasutamine, ning nende eesmärgiks peaks olema säilitada vahendusmenetluse paindlikkus ja osapoolte iseseisvus. Komisjon peaks edendama isereguleeruvaid meetmeid ühenduse tasandil. Liikmesriigid peaksid omalt poolt julgustama ja edendama vahendajate Euroopa toimimisjuhendi kohaldamist, mille komisjon peaks avaldama Euroopa Liidu Teataja C-seerias, tagades samas vahenduse kvaliteedi vastavalt komisjoni 30. märtsi 1998. aasta soovitusel 98/257/EÜ tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise eest vastutavate asutuste suhtes kohaldatavate põhimõtete kohta¹ ja soovitusel 2001/310/EÜ loetletud ja määratletud kriteeriumitele, milleks on erapooletus, läbipaistvus, tulemuslikkus, õiglus, esindamine, sõltumatus, ärakuulamine, õiguspärasus ja vabadus. Samuti peaksid liikmesriigid edendama soovitusel 2001/310/EÜ sätestatud põhimõtete kohaldamist ettevõtjate ja tarbijate vahelise vahenduse valdkonnas. Lisaks peaksid liikmesriigid julgustama sertifitseerimissüsteemi väljatöötamist riiklike asutuste jaoks, mis pakuvad vahenduse kohta koolituskursuseid.*

---

¹ EÜT L 115, 17.4.1998, lk 31.

- (17) On soovitatav, et kõik vahendajad ja organisatsioonid, keda *soovitus 2001/310/EÜ* puudutab, järgiksid selle põhimõtteid. Nimetatud asutuste kohta käiva teabe levitamiseks loob komisjon andmebaasi kohtuväliste menetlusviiside kohta, mida liikmesriigid peavad soovitusena kooskõlas olevaks.
- (18) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Erilist tähelepanu pööratakse harta artiklis 47 sätestatud õiglase kohtumõistmise põhimõtte täielikule järgimisele.
- (19) Kuna liikmesriigid üksi ei saa täiel määral täita käesoleva direktiivi eesmärke, mis meetmete ulatuse ja mõju tõttu on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (20) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolli artikli 3 kohaselt teatasid Ühendkuningriik ja Iirimaa oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmises ja **kohaldamises**.
- (21) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole talle siduv ega kuulu tema suhtes kohaldamisele.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

1. Käesoleva direktiivi eesmärgiks on lihtsustada vaidluste lahendamise menetluste kättesaadavust **ja edendada heatahtlikku vaidluste lahendamist, julgustades** vahenduse kasutamist ning tagades **tasakaalustatud** suhte vahenduse ja kohtumenetluste vahel.
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusajades. ***See ei laiene eelkõige maksu-, tolli- või haldusajadele ega riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (acta iure imperii).***
3. Käesolevas määruses hõlmab mõiste "liikmesriik" kõiki liikmesriike, välja arvatud Taani.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. ***Käesolevat direktiivi kohaldatakse, kui kuupäeval, mil osapooled nõustuvad vahenduse kasutamisega, on vähemalt ühe osapoole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht muus riigis kui teiste osapoolte liikmesriigid.***
2. ***Vaatamata lõikele 1 kohaldatakse artikleid 6 ja 7 seoses vahendusele järgneva kohtumenetlusega, kui kuupäeval, mil osapooled nõustuvad vahenduse kasutamisega, asub järgneva kohtumenetlusega tegelev kohus liikmesriigis, mis ei ole mitte ühegi osapoole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.***
3. ***Lõigete 1 ja 2 puhul määratletakse liikmesriik, mis on osapoole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht vastavalt määrusele (EÜ) nr 44/2001 või määrusele (EÜ) nr 2201/2003.***

Artikkel 3

Määratlused

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) "Vahendus" tähendab mis tahes nime kandvat *vabatahtlikku struktureeritud* menetlust, kus vaidluse *kaks või enam* osapoolt *üritavad vahendaja abiga omavahel kokkuleppele jõuda. Seda menetlust võivad alata osapooled ise või võib selle kasutamist soovitada või nõuda* kohus või on see ette nähtud *liikmesriigi õigusaktidega, eeldusel et peetakse kinni vahenduse vabatahtlikkuse põhimõttest.*

Mõiste hõlmab vahendust, mida teostab kohtunik, kes ei vii läbi asjaomase vaidlusega seotud kohtumenetlust. Mõiste ei hõlma siiski asja arutava kohtu või kohtuniku püüdeid vaidluse lahendamiseks vaidlust käsitleva kohtumenetluse käigus.

- (b) "Vahendaja" tähendab mis tahes kolmandat isikut, *kes on määratud olukorras, kus on eeldatav, et vahendust teostatakse professionaalselt, erapooletult ja pädevalt*, hoolimata sellest, kuidas teda kõnealuses liikmesriigis nimetatakse või mis on tema amet ega sellest, mil viisil kolmas isik on määratud või kutsutud vahendust läbi viima.

Artikkel 4

Vahenduse kvaliteet

1. *Liikmesriigid julgustavad mis tahes vahendite abil, mida nad otstarbekaks peavad, vahendajate ja vahendusteenuseid osutavate organisatsioonide vabatahtlike tegevusjuhendite väljatöötamist ja nendest kinnipidamist ning teisi tõhusaid kvaliteedikontrollimehhanisme vahendusteenuste osutamise järelevalveks.*
2. *Liikmesriigid soodustavad vahendajate esmast ja täiendavat koolitust, et tagada, et vahenduse teostamine oleks osapoolte suhtes õiglane, tulemuslik, erapooletu ja pädev ning et vahendusmenetlus vastaks vaidluse asjaoludele.*
3. *Liikmesriigid julgustavad sertifitseerimissüsteemi väljatöötamist riiklike asutuste jaoks, mis pakuvad vahenduse kohta koolituskursuseid.*

Artikkel 5

Vahenduse kasutamine

1. Kohus, kuhu hagi esitatakse, võib vajaduse korral ja juhtumi kõiki asjaolusid arvestades teha osapooltele ettepaneku kasutada vaidluse lahendamiseks vahendust. **Kohus võib paluda** osapooltelt vahenduse kasutamist käsitlevast teabeüritusest osavõttu **kui sellised üritused toimuvad ja on kergesti ligipääsetavad**.
2. Käesolev direktiiv ei piira siseriiklike õigusaktide sätteid, mille alusel on vahenduse kasutamine kohustuslik või mille alusel kohaldatakse selle puhul teatud stiimuleid või sanktsioone kas enne kohtumenetlust või selle ajal, juhul kui nimetatud õigusaktid **ei võta osapooltelt** õigust kohtusüsteemi poole **pöörduda**.
3. **Vahenduse kasutamine on vabatahtlik.**

Artikkel 6

Vahenduse tulemusena saavutatud kokkulepete jõustumine

1. Liikmesriigid tagavad, et **osapooltel või teiste selgesõnalisel nõusolekul ühel osapoolel on võimalik taotleda** vahenduse tulemusena saavutatud **kirjaliku kokkuleppe sisu täitmisele pööramist sellises ulatuses, nagu kokkuleppe sisu täitmisele pööramine on võimalik vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus taotlus esitati, ega ole sellega vastuolus**.
2. **Kokkuleppe sisu võib täitmisele pöörata kohtuotsuse või resolutsiooniga või kohtu või mõne muu pädeva asutuse ametliku dokumendiga vastavalt selle liikmesriigi õigusele, kus taotlus esitatakse**.
3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kohtutest või **teistest asutustest**, kelle pädevuses on **lõigetes 1 ja 2** viidatud taotluste rahuldamine.
4. **Mitte miski käesolevas artiklis ei mõjuta eeskirju, mida kohaldatakse lõigete 1 ja 2 kohaselt täitmisele pööratud vahenduse tulemusena saavutatud kokkulepete tunnustamise ja täitmisele pööramise suhtes teises liikmesriigis.**

Artikkel 7

Vahenduse konfidentsiaalsus

1. *Võttes arvesse, et vahendus peab olema konfidentsiaalne, tagavad liikmesriigid, et kui osapooled ei ole kokku leppinud teisiti, puudub vahendajatel, osapooltel ja vahendusmenetluse korraldamisega seotud isikutel õigus ja kohustus kolmandatele isikutele avalikustada või esitada tsiviil- või kaubandusõiguslike kohtumenetluste või vahekohtumenetluste käigus tõendusmaterjali, mis puudutab seoses vahendusega ilmsiks tulnud teavet, välja arvatud:*
  - a) *olulistel avaliku korraga seotud kaalutlustel või muudel kaalukatel põhjustel, eriti kui on vaja tagada laste parimate huvide kaitse või ära hoida isiku kehalise või vaimse terviklikkuse kahjustamist, või*
  - b) *kui avalikustamine on vajalik vahenduse tulemusena saavutatud kokkuleppe rakendamiseks või jõustamiseks.*
2. *Mitte ükski lõike 1 säte ei takista liikmesriikidel vahenduse konfidentsiaalsuse kaitsmiseks karmimate meetmete kehtestamist.*

Artikkel 8

Aegumistähtaegade peatamine

1. *Tagamaks, et osapooltelt, kes valivad vaidluse lahendamiseks vahendusmenetluse, ei võeta hiljem asjaomase vaidluse suhtes kohtumenetluse algatamise õigust aegumis- ja muu tähtaja möödumise tõttu, tagavad liikmesriigid, et selliste tähtaegade kulgemine peatatakse:*
  - a) *alates kuupäevast, mil osapooled lepivad pärast vaidluse tekkimist kirjalikult kokku vahenduse kasutamises või sellise kirjaliku kokkuleppe puudumisel kuupäevast, mil nad võtsid esimest korda osa vahenduskohtumisest, või kuupäevast, mil vastavalt siseriiklikule õigusele tekib vahenduse kasutamise kohustus, ning*
  - b) *kuni vahenduse tulemusena saavutatud kokkuleppe saavutamise kuupäevani või kuupäevani, mil vähemalt üks osapool teatab teistele kirjalikult vahenduse lõpetamisest, või kui selline kirjalik teade puudub, siis kuupäevani, mil vahendaja teatab enda algatusel või vähemalt ühe osapoole nõudmisel vahenduse lõpetamisest.*

2. *Lõikega 1 ei piirata käesolevale artiklile mittevastavate sätete kohaldamist nendes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud aegumis- ja muude tähtaegade suhtes, mille osapooled liikmesriigid on.*

Artikkel 9

Kodanike teavitamine

1. *Liikmesriigid tagavad, et teave selle kohta, kuidas võtta ühendust vahendusteenuse pakkujate ja vahendajatega, on kodanikele kättesaadav, eriti Internetis.*
2. *Liikmesriigid julgustavad õigusala töötajaid teavitama oma kliente vahenduse võimalusest.*

Artikkel 10

Vahendajate Euroopa toimimisjuhend

Komisjon avalikustab vahendajate Euroopa toimimisjuhendi Euroopa Liidu Teataja C-seerias õigusliku toimetateatisena.

Artikkel 11

Rakendussätted

Hiljemalt 1. septembriks 2009 avaldab komisjon andmed liikmesriikide poolt artikli 6 lõike 3 kohaselt edastatud pädevate kohtute ja asutuste kohta.

Artikkel 12

Aruanne

Hiljemalt ...* esitab komisjon Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Vajaduse korral lisatakse aruandele ettepanekud käesoleva direktiivi kohandamiseks. Aruanne käsitleb eelkõige direktiivi mõju vahenduse väljatöötamisele nii piiriüleste kui ka siseriiklike juhtumite puhul. Lisaks käsitletakse ka küsimust, kas aegumis- ja muude tähtaegade jätkuvat ühtlustamist käsitleva õigusakti ettepanek on siseturu häireteta toimimise hõlbustamiseks vajalik.

Artikkel 13

Ülevõtmine

1. *Hiljemalt 1. septembriks 2008 jõustavad liikmesriigid* käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid *ja haldusmeetmed või tagavad, võttes kõik käesolevas direktiivis sätestatud nõuete saavutamise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud, et vahenduse osapooled võtavad vajalikud meetmed vabatahtlike kokkulepete alusel.* Liikmesriigid teatavad nendest *meetmetest* viivitamata komisjonile.
2. Kui liikmesriigid need õigusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

---

*

...

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamise päeva Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja